

KALLELSE
2024-03-28, dnr 2024/0001
Fyrbodals kommunalförbund

Förbundsdirectionen

Datum: Torsdag den 28 mars kl. 09:00 – 16:00
Plats: Konferens Brattön, Riverside, Uddevalla

Anmälan om deltagande krävs inte. Kan varken ordinarie ledamot eller ersättare närvara vid mötet, meddelas detta till kommunalförbundets kansli, telefon 0522-44 08 20, alternativt e-post: kansli@fyrbodal.se Vid behov av specialkost ska detta anmälas i god tid i förväg.

Ort	Ledamöter	Ersättare
Bengtfors	Stig Bertilsson (M)	Per Eriksson (S)
Dals-Ed	Andreas Nilsson (M)	Per-Erik Norlin (S)
Färgelanda	Ulla Börjesson (S)	Jörgen Andersson (SD)
Lysekil	Jan-Olof Johansson (S)	Ulf Hanstål (M)
Mellerud	Ludwig Mossberg (M)	Ulf Rexefjord (SD)
Munkedal	Louise Skaarnäs (SD)	Liza Kettil (S)
Orust	Catharina Bråkenhielm (S)	Lars Larsson (C)
Sotenäs	Therése Mancini (S)	Eva Abrahamsson (M)
Strömstad	Kent Hansson (S)	Fredrik Eriksson (SD)
Tanum	Liselotte Fröjd (M)	Oskar Josefsson (S)
Trollhättan	Peter Eriksson (M)	Ricky Karlsson (KD)
Trollhättan	Monica Hanson (S)	Sofia Andersson Dharsani (S)
Uddevalla	Martin Pettersson (SD)	Christer Hasslebäck (UP)
Uddevalla	Ingemar Samuelsson (S)	Jarmo Uusitalo (MP)
Vänersborg	Benny Augustsson (S)	Mats Andersson (C)
Vänersborg	Henrik Harlitz (M)	Lena Eckerbom Wendel (M)
Åmål	Michael Karlsson (M)	Ove Kaye (SD)

Tjänstepersoner

Anna Lärk Ståhlberg	Förbundsdirktör
Carina Wiberg Borgh	Chef för verksamhetsstöd/sekreterare
Titti Andersson	Bitr Förbundsdirktör
Michael Johansson	Chef för regional utveckling
Karin Engström	Chef för välfärdsutveckling
Maria Wolff	Chef för kompetensutveckling
Morgan Ahlberg	Infrastrukturstrateg

KALLELSE
2024-03-28, dnr 2024/0001
Fyrbodals kommunalförbund

Föredragningslista
ÄRENDEN

ÄRENDE 1 - Val av protokolljusterare 09:00-09:05	3
ÄRENDE 2 - Fastställande av dagordningen 09:00-09:05	4
ÄRENDE 3 – Årsredovisning 2023 09:05-09:20	5
ÄRENDE 4 – Letter of support Kriminalvårdsanstalt Åmål 09:20-09:35	6
ÄRENDE 5 – Remissvar ÅVS väg 173 Färgelanda – Frändefors 09:35-09:50	7
ÄRENDE 6 – Tema Regional utveckling – dialog/frågeställning 10:00-11:00	8
ÄRENDE 7 – Workshop delregionala utvecklingsmedel DRUM 11:00-12:00	9
ÄRENDE 8 – Position Väst – utträde Grästorps kommun 13:00-13:05	10
ÄRENDE 9 – Ägardialog Innovatum 13:05-13:50	11
ÄRENDE 10 – SWECO rapport Energiförsörjning 13:50-14:50	12
ÄRENDE 11 - Aktuella infrastrukturärenden 15:05-15:20	13
ÄRENDE 12 - Ärenden kopplade till Beredningen för hållbar utveckling (BHU), Västkom och Samrådsorganet (SRO) 15:20 – 15:30	14
ÄRENDE 13 - Meddelanden 15:30-15:35	15
ÄRENDE 14 - Redovisning av delegationsbeslut 15:35-15:40	16
ÄRENDE 15 – Övriga frågor 15:40-15:50	17
ÄRENDE 16 – Nästa möte	18

KALLELSE
2024-03-28, dnr 2024/0001
Fyrbodals kommunalförbund

ÄRENDE 1 - Val av protokolljusterare 09:00-09:05

Förslag till beslut

Förbundsdirektionen beslutar utse XXXXX till protokolljusterare.

KALLELSE
2024-03-28, dnr 2024/0001
Fyrbodals kommunalförbund

ÄRENDE 2 - Fastställande av dagordningen 09:00-09:05

Förslag till beslut

Förbundsdirektionen beslutar att fastställa dagordningen.

KALLELSE
2024-03-28, dnr 2024/0001
Fyrbodals kommunalförbund

ÄRENDE 3 – Årsredovisning 2023 09:05-09:20

Förslag till beslut

Förbundsdirektionen beslutar att godkänna årsredovisningen för 2023.

Sammanfattning av ärendet

Enligt Förbundsordningen § 16 ska förbundsdirektionen senast 1 april upprättat förslag till årsredovisning för det gångna verksamhetsåret.

Förbundet har sedan årsredovisningen 2019 arbetat med uppdatering av den ekonomiska rapporten och uppställningen av årsredovisningen för att bättre följa lag om kommunal bokföring och redovisning.

Den ekonomiska redovisningen för 2023 visar att förbundet gör ett totalt överskott om 786 tkr, att jämföra med föregående årsresultat på ca 598 tkr. Resultatet för 2023 består av överskott i basverksamheten på 556 tkr samt överskott i projektverksamhet på 230 tkr.

Förbundet bedömer att god ekonomisk hushållning uppnås utifrån förväntad utveckling och att förbundet når de finansiella målen, samt genom den redovisade balanskravsutredningen.

Årsredovisningen har genomgått anpassningar för att bättre leva upp till Lag om kommunal bokföring och redovisning. Kansliets arbete med fortsatt utveckling fortsätter.

Ärendet föredras av Carina Wiberg Borgh, chef för verksamhetsstöd.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Årsredovisning 2023

Expedieras

Medlemskommunerna i Fyrbodal

Revisionen

KALLELSE
2024-03-28, dnr 2024/0001
Fyrbodals kommunalförbund

ÄRENDE 4 – Letter of support Kriminalvårdsanstalt Åmål 09:20-09:35

Förslag till beslut

Förbundsdirektionen beslutar att ställa sig bakom Åmål i etableringen av en kriminalvårdsanstalt i Åmåls kommun.

Sammanfattning av ärendet

Åmåls kommun har vänt sig till Kommunalförbundet och Fyrbodals kommuner för att få stöd i etableringsprocessen av en kriminalvårdsanstalt i kommunen. Kommunalförbundet har tillsammans med Åmåls kommun tagit fram ett dokument där flera argument för en etablering av en anstalt i kommunen listas. Kommunalförbundets medlemskommuner är eniga i frågan och vill konkretisera detta i en avsiktsförklaring.

Ärendet föredras av Andreas Borg, kommunikationsansvarig.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

KALLELSE
2024-03-28, dnr 2024/0001
Fyrbodals kommunalförbund

ÄRENDE 5 – Remissvar ÅVS väg 173 Färgelanda – Frändefors 09:35-09:50

Förslag till beslut

Förbundsdirektionen beslutar att ställa sig bakom förslaget till remissvar rörande åtgärdsvalsstudien Väg 173 Färgelanda – Frändefors.

Sammanfattning av ärendet

Fyrbodals kommunalförbund har i en skrivelse från Trafikverket, daterad 2024-01-29, fått möjlighet att yttra sig över rubricerad remiss. Trafikverket har under 2022 och 2023 genomfört en åtgärdsvalsstudie för väg 173, Frändefors-Färgelanda. I åtgärdsvalsstudien finns förslag till åtgärder i fyra åtgärdsgrupper.

En av åtgärdsgrupperna innehåller åtgärden ”Vägbreddning”, vilken är en kandidat till kommande revidering av regional infrastrukturplan och har spelats in av kommunalförbundet som en föreslagen åtgärd då vägsträckan ligger högt upp på kommunalförbundets bristlista över vägobjekt. Vidare finns åtgärds paket för samhället Stigen samt för korsningar och mindre åtgärder längs vägsträckan.

Yttrandet från Fyrbodals kommunalförbund har beretts av tjänstepersonsnätverket för infrastruktur och kollektivtrafik i samråd med berörda kommuner. Yttrandet har färdigställts av Fyrbodals kommunalförbund för beslut av förbundsdirektionen den 28 mars 2024.

Ärendet föredras av Morgan Ahlberg, infrastrukturstrateg.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

KALLELSE
2024-03-28, dnr 2024/0001
Fyrbodals kommunalförbund

ÄRENDE 6 – Tema Regional utveckling – dialog/frågeställning 10:00-11:00

Förslag till beslut

Förbundsdirektionen beslutar att anteckna informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Ärendet föredras av Michael Johansson, chef för regionutveckling samt Christel Thuresson, näringslivsstrateg.

Beslutsunderlag

--

KALLELSE
2024-03-28, dnr 2024/0001
Fyrbodals kommunalförbund

ÄRENDE 7 – Workshop delregionala utvecklingsmedel DRUM 11:00-12:00

Förslag till beslut

Förbundsdirektionen beslutar anteckna informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Under våren genomförs workshop med direktionen för att fastställa de politiska prioriteringarna av DRUM-medel, prioriteringarna konkretiseras därefter i berörda nätverk. Budgetförutsättningar presenteras för AU under maj varefter ett utlysningssunderlag tas fram tillsammans med kommunernas representanter. I höst genomförs utlysningen och under oktober beslutar AU om vilka projekt som ska beviljas stöd. Direktionen tar slutgiltigt beslut om budget för DRUM under oktober.

Beslutsunderlag

--

KALLELSE
2024-03-28, dnr 2024/0001
Fyrbodals kommunalförbund

ÄRENDE 8 – Position Väst – utträde Grästorps kommun 13:00-13:05

Förslag till beslut

Förbundsdirektionen beslutar att anteckna informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Fyrbodals kommunalförbund har genom Position Väst (PV) bedrivit ett etableringsfrämjande arbete i samverkan med kommunalförbundets 14 medlemskommuner och 4 kommuner (Essunga, Grästorp, Lilla Edet och Vara). Under senare år har flera Business Regions bildats i Västra Götaland, däribland Business Region Skaraborg som erbjuder motsvarande tjänster som tidigare tillhandahållits av Position Väst.

Fyrbodals kommunalförbund står nu i begrepp att lansera sitt eget Business Region och vill i och med detta fokusera arbetet mot sina medlemskommuner.

Ärendet bedöms inte ha någon finansiell påverkan på varken Fyrbodals kommunalförbund eller dess medlemskommuner.

Beslutsunderlag

--

KALLELSE
2024-03-28, dnr 2024/0001
Fyrbodals kommunalförbund

ÄRENDE 9 – Ägardialog Innovatum 13:05-13:50

Förslag till beslut

Förbundsdirektionen beslutar anteckna informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Förbundet har en ägarandel på 1,3% i Innovatum AB.

Ärendet föredras av Linda Bohlin Trajkovski, VD Innovatum.

Beslutsunderlag

--

KALLELSE
2024-03-28, dnr 2024/0001
Fyrbodals kommunalförbund

ÄRENDE 10 – SWECO rapport Energiförsörjning 13:50-14:50

Förslag till beslut

Förbundsdirektionen beslutar anteckna informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Genom projektet Elektrifieringsresan har kommuner och kommunalförbund i Västra Götaland möjlighet att via regionens upphandlade konsult Sweco genomföra en potentialstudie för ökad elproduktion genom sol- och vindkraft.

I Fyrbodal har 13 kommuner valt att delta i studien som genomförts under vintern. Sweco har använt sig av tillgängliga databaser samt information från kommunerna genom fyra workshops (Orust genomfördes digitalt) och uppföljningsmöten med representation från kommunerna.

Motsvarande studie har genomförts i Sjuhärad och i Göteborgsregionen.

Presentation av resultatet har genomförts för Nätverket för Elektrifieringsomställning och fossilfri Energiförsörjning i Fyrbodal, NEEF samt för kommundirektörsnätverket.

Ärendet föredras av Christel Thuresson, näringslivsstrateg samt Magnus Kuschel och Andrea Pettersson, Sweco.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

KALLELSE
2024-03-28, dnr 2024/0001
Fyrbodals kommunalförbund

ÄRENDE 11 - Aktuella infrastrukturärenden 15:05-15:20

Förslag till beslut

Förbundsdirektionen beslutar anteckna informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Den regionala och nationella infrastrukturplanen revideras vart fjärde år. Nästa planrevidering väntas ske 2026. Förberedelserna inför planrevideringen har påbörjats och första steget har varit arbetet med Trafikverkets inriktningsdokument.

Nästa steg är att se över de namngivna objekt som redan finns i den regionala planen, samt ta fram kandidater till nya objekt. Fyrbodals kommunalförbund har sedan tidigare en politiskt antagen prioriteringslista över brister i vägnätet samt för kollektivtrafikåtgärder.

Två objekt inom kommunalförbundets geografi finns med i den nu gällande planen (väg 161, Rotvik-Bäcken-Skår, och väg 678 Grohed-Bratteröd). Ytterligare två objekt har spelats in som kandidater till att bli namngivna objekt i nästa revidering (väg 171 Gläborg-Kungshamn, samt väg 173 Färgelanda-Frändefors).

En kollektivtrafikbrist kommer att utredas under 2024 för att därefter kunna bli kandidat till åtgärd i nästa regionala plan: busskörfält väg 44, Uddevalla.

Ärendet föredras av Morgan Ahlberg, infrastrukturstrateg.

Beslutsunderlag

--

KALLELSE
2024-03-28, dnr 2024/0001
Fyrbodals kommunalförbund

**ÄRENDE 12 - Ärenden kopplade till Beredningen för hållbar utveckling (BHU),
Västkom och Samrådsorganet (SRO) 15:20 – 15:30**

Förslag till beslut

Förbundsdirektionen beslutar anteckna informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Muntlig rapport lämnas på mötet.

Ärendet föredras av Anna Lärk Ståhlberg, Förbundsdirektör och Peter Eriksson, ordförande

BHU:

Länk till Beredningen för hållbar utvecklings möten:

[Politiska sammanträden och möteshandlingar - Instans - beredningen för hållbar utveckling \(360online.com\)](#)

Västkom:

Länk till Västkoms möten:

[Kallelser & Protokoll - VästKom \(vastkom.se\)](#)

SRO:

Länk till Politiskt samrådsorgan (SRO):

[Politiskt samrådsorgan, SRO - Vårdsamverkan i Västra Götaland \(vardsamverkan.se\)](#)

KALLELSE
2024-03-28, dnr 2024/0001
Fyrbodals kommunalförbund

ÄRENDE 13 - Meddelanden 15:30-15:35

Förslag till beslut

Förbundsdirektionen beslutar anteckna informationen till protokollet.

KALLELSE
2024-03-28, dnr 2024/0001
Fyrbodals kommunalförbund

ÄRENDE 14 - Redovisning av delegationsbeslut 15:35-15:40

Förslag till beslut

Förbundsdirektionen beslutar att godkänna redovisningen.

Sammanfattning av ärendet

Direktionen har beslutat att överlåta viss beslutanderätt till arbetsutskottet (AU). Ordförande och tjänstemän enligt gällande delegationsordning. Vid varje mötestillfälle ska förbundet redovisa till direktionen vilka beslut som tagits. Redovisningen medför inte att direktionen får fastställa eller ompröva dessa beslut, direktionen kan dock återkalla delegationen.

Beslutsunderlag

Delegationsbeslut 2024

KALLELSE
2024-03-28, dnr 2024/0001
Fyrbodals kommunalförbund

ÄRENDE 15 – Övriga frågor 15:40-15:50

Förslag till beslut

KALLELSE
2024-03-28, dnr 2024/0001
Fyrbodals kommunalförbund

ÄRENDE 16 – Nästa möte

Förslag till beslut

Förbundsdirektionen beslutar att anteckna informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Nästa möte äger rum den 2 maj i Åmål, plats meddelas senare.

Ärenden enligt årshjul:

Tema Kompetensförsörjning

Revision årsredovisning 2023

Rapportering avslutade projekt

DKR

Tjänsteskrivelse Årsredovisning 2023

Förslag till beslut

Förbundsdirektionen beslutar att godkänna årsredovisningen för 2023.

Sammanfattning

Enligt Förbundsordningen § 16 ska förbundsdirektionen senast 1 april upprättat förslag till årsredovisning för det gångna verksamhetsåret.

Förbundet har sedan årsredovisningen 2019 arbetat med uppdatering av den ekonomiska rapporten och uppställningen av årsredovisningen för att bättre följa lag om kommunal bokföring och redovisning.

Den ekonomiska redovisningen för 2023 visar att förbundet gör ett totalt överskott om 786 tkr, att jämföra med föregående årsresultat på ca 598 tkr. Resultatet för 2023 består av överskott i basverksamheten på 556 tkr samt överskott i projektverksamhet på 230 tkr.

Förbundet bedömer att god ekonomisk hushållning uppnås utifrån förväntad utveckling och att förbundet når de finansiella målen, samt genom den redovisade balanskravsutredningen.

Årsredovisningen har genomgått anpassningar för att bättre leva upp till Lag om kommunal bokföring och redovisning. Kansliets arbete med fortsatt utveckling fortsätter.

Bakgrund

Förbundets totala ekonomiska resultat är jämfört med basverksamhetens budget som är den budget som förbundet skickar på remiss till medlemskommunerna för vidare beslut i direktionen. Årlig budget för projekt och särskilt finansierad verksamhet görs, men dessa går inte upp till beslut i direktionen i samband med basens, då dessa ofta startar eller avslutas under innevarande budgetår. Regelbundna och täta avstämningar inom projekten och verksamheterna görs dock under året av projektekonom, chef för verksamhetsstöd och ansvariga tjänstepersoner. Därmed finns ingen budget angiven i driftsredovisningarna för dessa verksamheter.

Beskrivning av ärendet

Den ekonomiska redovisningen för 2023 visar att förbundet gör ett totalt överskott om 786 tkr, att jämföra med föregående årsresultat på ca 598 tkr. Resultatet för 2023 består av överskott i basverksamheten på 556 tkr samt överskott i projektverksamhet på 230 tkr.

De huvudsakliga positiva avvikelserna i basen mot budget är ränteintäkterna som ökade under året, när räntorna generellt höjdes. Ökade personalkostnader kan bl a kopplas till ny organisering av förbundets verksamhet samt personalkostnader som ej kunnat redovisas på projekt.

Ökade rörliga administrativa kostnader avser främst förbrukningsinventarier. Förbundet har under året gjort vissa förändringar i IT-miljön vilket medfört ökade kostnader.

Ökade fasta administrativa kostnader kan främst härledas till ökade kostnader för hyra etc.

Under året har 23 projekt avslutats. Majoriteten av projekten har ej påverkat resultatet. Sex projekt har tillsammans genererat ett överskott på 230 tkr varav projekt Fenixz har ett överskott på 184 tkr beroende på schablonberäkningar av OH-kostnader.

Förbundet har fyra finansiella mål:

- * Att ha en långsiktig stabil soliditetsnivå på 10 procent, nivån kan dock variera över tid beroende på åtaganden som direktionen finner angelägna
- * Att ha en budget i balans, intäkterna ska överstiga kostnaderna
- * Att ha en god likviditet så att det är möjligt att täcka kostnader för de fasta åtgärderna och att förskottera medel i projekt där förbundet är projektägare.
- * Att tillväxtmedlen sammantaget ska växlas upp med minst 50 procent, utöver de medel som kommunerna och Västra Götalandsregionen bidrar med.

Kommunalförbundet arbetar med att nå det långsiktiga målet om en soliditetsnivå på 10 procent bland annat genom att slutredovisa genomförda projekt och avslutade verksamheter med överskott som tillfaller förbundets egna kapital. År 2023 är soliditeten 8 procent, vilket är en ökning från 2022 med 1 procentenhet. Den stora anledningen till att soliditeten inte är högre är de medel som kommunen förvaltar. Detta förbättrar likviditeten men försämrar soliditeten. Målet kring soliditet bedöms som delvis uppfyllt.

Förbundet når målet om en budget i balans genom ett överskott om 786 tkr (598 tkr), jämfört med budgeterat resultat på 70 tkr. Resultatet består av överskott i basen och för avslutade projekt. Målet kring budget i balans bedöms därmed som uppfyllt.

Förbundet har en god likviditet som främst beror på förvaltade delregionala utvecklingsmedel men även för 2023 förvaltade medel avseende God och nära vård. Likvida medel vid årets slut var cirka 69 mkr (cirka 63 mkr). Därmed nås målet om god likviditet.

Det finansiella målet avseende uppväxling av delregionala utvecklingsmedel är uppnått. Den totala uppväxlingen uppgår till en budgeterad omslutning på 293 Mkr, vilket innebär en uppväxling med 689 procent.

Kommunalförbundet har även två vägledande principer sedan 1 januari 2020:

- Fyrbodals kommunalförbunds tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande sätt.
- Fyrbodals kommunalförbund ska ha tydliga regler och riktlinjer för sin finansförvaltning.

Förbundets vägledande principer regleras i en kapitalplaceringspolicy. Enligt den har likvida medel kunnat placeras säkert och riskfritt under 2023 och därmed genererat ränteintäkter om 2 336 tkr (500 tkr). Dessa principer får därmed anses som uppfyllda.

Personal:

Kommunalförbundet har inom ramen för sin basverksamhet utrymme för 7,75 heltidstjänster.

Till detta kommer ett större antal tjänster som är kopplade till projekt- och särskilt finansierad verksamhet vilka finansieras av projektmedel eller enligt avtal med bland annat medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen. Den 31 december 2023 var 39 (35) personer tillsvidareanställda och 16 (15) personer visstidsanställda. Under året slutade 12 (20) personer och 18 (24) personer nyanställdes. Flertalet av de som har slutat på förbundet har gjort det för att de har gått vidare till andra anställningar.

Den sammanlagda sjukfrånvaron i relation till totalt antal arbetade timmar uppgår 2023 till 4,69 procent vilket är en ökning från året innan då den låg på 2,08 procent.

Väsentliga händelser under året:

Detta är tredje året med den nya treåriga verksamhetsplanen. Den består av fem strategiska utvecklingsområden som direktionen beslutat om och ska ses som en färdriktning för Fyrbodalsregionen som helhet som kan nås genom samverkan och gemensamma satsningar. Kopplat till varje område genomförs aktiviteter som beskriver kommunalförbundets insatser för att nå de strategiska målen.

Förbundets strategiska mål och verksamhet täcker även in många insatser som sker inom ramen för Västra Götalandsregionens tvärssektoriella kraftsamlingar för hållbar omställning och de långsiktiga prioriteringarna. De fyra kraftsamlingarna är; elektrifiering, digitalisering, cirkulära affärsmodeller och fullföljda studier. Syftet med kraftsamlingarna är att stärka arbetet i de långsiktiga prioriteringarna som sträcker sig till 2030. Förbundet arbetar med kraftsamlingarna och de långsiktiga prioriteringarna inom ramen för förbundets beslutade verksamhetsplan. De långsiktiga prioriteringarna resurssätts löpande genom att bevilja projekt som finansieras av de delregionala utvecklingsmedlen som förbundet förvaltar. Prioriteringarna är följande; stärka innovationskraften, bygga kompetens, öka inkludering och knyta samman Västra Götaland.

En ny organisering av förbundets personal har implementerats. Organiseringen innebär bland annat en förstärkning av styrning och ledning. En biträdande förbundsdirektör har utsetts med ansvar för arbetsmiljö och förbundets projekt. Den nya organiseringen innebär också att förbundet utökar med en avdelning och består numera av fyra avdelningar; verksamhetsstöd, regional utveckling, kompetensförsörjning och välfärdsutveckling. Utökningen hänger främst ihop med att förbundet har växt i antal medarbete under de senaste åren som en naturlig följd av att förbundets uppdrag har utökats.

Under året har 18 nya medarbetare börjat och 12 har slutat. Flertalet av dessa har slutat då de har gått vidare till nya arbeten. 3 personer har gått i pension och tre projektanställningar har avslutats.

Inga investeringar har gjorts under perioden. Vidare kommentarer till resultatet finns i driftsredovisningarna.

Bedömning och synpunkter

Förbundet bedömer att god ekonomisk hushållning uppnås utifrån förväntad utveckling och att förbundet når de finansiella målen samt genom den redovisade balanskravsutredningen.

Årsredovisningen har genomgått Anpassningar för att bättre leva upp till Lag om kommunal bokföring och redovisning. Kansliets arbete med fortsatt utveckling fortsätter.

Finansiering

--

Koppling till mål

Årsredovisningen har koppling till samtliga av kommunalförbundets åtta verksamhetsmål och fyra finansiella mål samt vägledande principer.

Ansvarig tjänsteperson

Yvonne Wernebjør Tf. Chef för verksamhetsstöd, yvonne.wernebjer@fyrbodal.se

Fyrbodals kommunalförbund

Expedieras till

Medlemskommunerna
Revisionen

Etablering av en kriminalvårdsanstalt i Åmål

Förslag till beslut

Direktionen beslutar att ställa sig bakom Åmål i etableringen av en kriminalvårdsanstalt i Åmåls kommun.

Sammanfattning

Åmåls kommun har vänt sig till Kommunalförbundet och Fyrbodals kommuner för att få stöd i etableringsprocessen av en kriminalvårdsanstalt i kommunen. Kommunalförbundet har tillsammans med Åmåls kommun tagit fram ett dokument där flera argument för en etablering av en anstalt i kommunen listas. Kommunalförbundets medlemskommuner är eniga i frågan och vill konkretisera detta i en avsiktsförklaring.

Bakgrund

Det finns en rad frågor inom olika verksamhetsområden där förbundets 14 medlemskommuner har samsyn. Det är viktigt att driva debatt och opinion inom dessa för att få till en förändring som gynnar invånarna i Fyrbodals och Västra Götalandsregionen. Detta ärende handlar om att tydliggöra den samsyn som finns att få till en etablering av en kriminalvårdsanstalt i Åmål.

Det finns en rad argument som talar till Åmåls fördel när det gäller etablering av en anstalt i kommunen. I kommunalförbundets avsiktsförklaring listas 10 argument. Av dessa är värt att nämna den stora bristen på fängelseplatser i Sverige där en etablering i Åmål skulle kunna gå fort och bidra till fler fängelseplatser snabbt. Det finns dessutom en politisk enighet i kommunen för en etablering.

Kommunen har redan etablerat en organisation för samverkan med Kriminalvården likaså finns det goda tekniska förutsättningar för en etablering i kommunen.

En anstaltsetablering skulle skapa både tillväxt, bättre infrastruktur och fler arbetstillfällen, inte bara för Åmål utan för alla omkringliggande kommuner och Fyrbodals i stort.

Koppling till mål

Visionen om Det goda livet.

Ansvarig tjänsteperson

Andreas Borg, kommunikationsansvarig

Fyrbodals kommunalförbund

Remissvar angående Åtgärdsvalsstudie väg 173, Frändefors-Färgelanda

Förslag till beslut

Att arbetsutskottet föreslår direktionen att ställa sig bakom förslaget till remissvar rörande Åtgärdsvalsstudien väg 173, Frändefors-Färgelanda.

Sammanfattning

Fyrbodals kommunalförbund har i en skrivelse från Trafikverket, daterad 2024-01-29, fått möjlighet att yttra sig över rubricerad remiss. Trafikverket har under 2022 och 2023 genomfört en åtgärdsvalsstudie för väg 173, Frändefors-Färgelanda. Utredningens fokus har varit trafiksäkerhet och framkomlighet.

I åtgärdsvalsstudien finns förslag till åtgärder i fyra åtgärdsgrupper. Åtgärderna inom varje grupp kan genomföras oberoende av varandra.

För närvarande finns inga medel avsatta för åtgärder på sträckan. Förslaget ”Vägbreddning” är en kandidat till kommande revidering av regional infrastrukturplan och har spelats in av kommunalförbundet som en föreslagen åtgärd då vägsträckan ligger högt upp på kommunalförbundets bristlista över vägobjekt.

Åtgärdsförslaget ”Vägbreddning” innebär en breddning och kurvrätning av den del av vägen som av samtliga aktörer pekats ut som den sämsta.

Vidare finns åtgärds paket för samhället Stigen samt för korsningar och mindre åtgärder längs vägsträckan.

En SEB, samlad effektbedömning, ska tas fram för åtgärdsförslaget ”Vägbreddning” och fogas till rapportens slutversion. När det gäller de mindre åtgärderna är avsikten att finansiering för dessa ska sökas från så kallade pottåtgärder inom regional plan.

Yttrandet från Fyrbodals kommunalförbund har beretts av tjänstepersonsnätverket för infrastruktur och kollektivtrafik i samråd med berörda kommuner. Yttrandet har färdigställts av Fyrbodals kommunalförbund för beslut av förbunds direktionen den 28 mars 2024.

Bakgrund

Västra Götalandsregionen har gett Trafikverket i uppdrag att genomföra en åtgärdsvalsstudie för väg 173 mellan Färgelanda och Frändefors. Studien omfattar en problemanalys med förslag på rekommenderade åtgärder genom fyra åtgärdsgrupper: Stigen, Korsningar, Vägbreddning och Små åtgärder. En samlad effektbedömning, SEB, har genomförts för sträckan.

Åtgärdsvalsstudien ska beakta de brister som finns för person- och godstransporter, men också kollektivtrafik, gång och cykel. Avsikten är att föreslagna åtgärder ska utgöra underlag vid nästa revidering av den regionala infrastrukturplanen, vilket sker år 2026.

Denna åtgärdsvalsstudie behandlar vägsträckan mellan Färgelanda och Frändefors som utgörs av väg 173 och är cirka 22 kilometer lång. Sträckan består främst av äldre landsväg. Den del av väg 173 som ligger i Vänersborgs kommun åtgärdades under tidigt 2000-tal och har en högre standard än delen som ligger i Färgelanda kommun. Den skyltade hastigheten längs sträckan varierar från lägre hastigheter inom samhällen till mellan 70–80 km/h utanför. Vägen karaktäriseras av en relativt smal vägbredd, flertalet kurvor och en backig profil, vilket skapar problem med sikt och trafiksäkerhet. På många ställen finns även branta bergskärningar i omedelbar närhet av vägen. Vägbredden varierar mellan sex och åtta meter. Vägen är inte mötesseparerad. Årsdygnstrafiken (ÅDT) varierar mellan 1 300 och 2 700 fordon med högre trafikflöde österut som avtar västerut. Ungefär 5 procent av den totala trafiken utgörs av tung trafik. Väg 173 är utpekad av Västra Götalandsregionen som en stråkväg.

Identifierade brister längs sträckan är framför allt relaterade till trafiksäkerhet och sikt. Vid väg 173 har flera olyckor och viltolyckor förekommit. Hela vägen är utpekad som en del av det funktionellt prioriterade vägnätet (FPV) för både godstransporter och dagliga personresor. Det förekommer därmed en del tung trafik längs sträckan då vägen även utgör en viktig förbindelse för timmertransporter och verksamheten IAC i Stigen.

Föreslagna åtgärder

Inom de rekommenderade åtgärdsgrupperna har ett antal åtgärder tagits fram. I Stigen föreslås fem åtgärder och omfattas av ombyggnation av korsningen väg 173/väg 2084, omdisponering av ytor vid hållplats Stigen centrum, trafiksäkra passager med hastighetssänkning, breddning av gångbana samt vägräcke vid bostäder. Åtgärdsförslagen i Stigen är högt prioriterade.

Åtgärdsgrupp Stigen	Nummer	Kostnad (Mkr)	Ansvarig	Prioritering
Ombyggnation av korsning väg 173/väg 2084	1	2–4	Trafikverket	Hög
Omdisponering av ytor vid hållplats Stigen centrum	2	2–3	Färgelanda kommun och Västtrafik	Hög
Trafiksäkra passager med hastighetssäkring	3	1–3	Trafikverket	Hög
Breddning av gångbana i Stigen	4	9–18	Trafikverket	Hög
Vägräcke vid bostäder	5	1–2	Trafikverket	Hög

För åtgärdsgruppen Korsningar har två åtgärder tagits fram. Dessa omfattar att öka trafiksäkerheten i korsning Torp och Kärsrud. Åtgärdernas prioriteringsordning varierar mellan medel och hög.

Åtgärdsgrupp Korsningar	Nummer	Kostnad (Mkr)	Ansvarig	Prioritering
Öka trafiksäkerheten i korsning Torp	6	11–20	Trafikverket	Hög
Öka trafiksäkerheten vid korsning Kärsrud	7	4–7	Trafikverket	Medel

Åtgärdsgruppen Vägbreddning innefattar en åtgärd, delad på två etapper. Detta rör vägbreddning av en del av väg 173. Åtgärden bedöms ha hög prioritet, och kan utgöra en kandidat vid revidering av regional infrastrukturplan

Åtgärdsgrupp Vägbreddning	Nummer	Kostnad (Mkr)	Ansvarig	Prioritering
Breddning av väg 173	8	101–187	Trafikverket	Hög

Den sista åtgärdsgruppen, Små åtgärder, omfattar tre åtgärdsförslag som syftar till att utöka pendelparkering i Dykälla, anlägga GC-väg mellan Dykälla och Forsane samt ITS-lösning, geofencing. Åtgärderna har prioritetsordning mellan medel och hög.

Åtgärdsgrupp Små åtgärder	Nummer	Kostnad (Mkr)	Ansvarig	Prioritering
Utöka pendelparkering i Dykälla	9	1–2	Västtrafik	Hög
Ny gång- och cykelväg mellan Dykälla och Forsane	10	6–11	Vänersborgs kommun	Medel
ITS-lösning, geofencing	11	0,2–0,4	Fyrbodals kommunalförbund	Medel

Utöver åtgärdsgrupperna har även en grov bedömning av kostnaden för att åtgärda hela sträckan så att målstandarden ”god 80-standard” uppnås. Detta bedöms totalt uppgå till ca 600 Mkr, prisnivå 2020–06, på en mycket översiktlig nivå. De i denna rapport preciserade åtgärderna är inkluderade i denna siffra.

Representanter från kommunalförbundet och berörda kommuner har på olika sätt deltagit i arbetet med åtgärdsvalsstudien. Ärendet har även presenterats för och beretts av förbundets tjänstepersonsnätverk för infrastruktur och kollektivtrafik. Utifrån nämnda beredning har Fyrbodals kommunalförbund sammanställt ett förslag till remissvar rörande ÅVS väg 173. Remissvaret ska vara Trafikverket tillhanda senast den 31 mars 2024.

Remissvar

Fyrbodals kommunalförbund delar i stort utredningens analys och slutsatser. De allra flesta föreslagna åtgärder är viktiga för att öka trafiksäkerheten längs sträckan, inte minst för oskyddade trafikanter. Detta gäller även den föreslagna åtgärden med vägbreddning.

Kostnaden för åtgärden vägbreddning bedöms ligga i spannet 101–187 miljoner kronor, och behöver därför bli ett namngivet objekt i den regionala infrastrukturplanen för att kunna förverkligas. Då vägsträckan ligger högt upp på kommunalförbundets prioriteringslista över brister i det regionala vägnätet, är åtgärden inspelad som en kandidat till namngivet objekt av kommunalförbundet.

Åtgärderna i Stigen bedöms sammanlagt kosta högst 30 miljoner kronor och bedöms av kommunalförbundet som angelägna att få till i närtid, inte minst av trafiksäkerhetsskäl. Längs väg 173 genom Stigen finns många utfarter, oskyddade trafikanter som exempelvis skolbarn, samt en relativt stor mängd passerande lastbilar.

En aspekt som borde nämnas i utredningen är planerna på nya tågstopp i Brålanda och Frändefors. Dessa finns med i av regionen beslutade planer och strategier, och kan bedömas öka pendlingen längs väg 173 när de öppnas för trafik.

Slutligen föreslås en ny gång- och cykelväg längs väg 173 mellan Dykälla och Forsane. Utredningen anger att detta objekt behöver lyftas till den regionala cykelplanen alternativt bekostas av Vänersborgs kommun. Kommunalförbundet anser att gång- och cykelbanan hellre bör paketeras som en åtgärd av flera, exempelvis tillsammans med föreslagna korsningsåtgärder och finansieras till sin helhet av regional plan. Eftersom åtgärden dessutom skulle innebära kraftigt höjd trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter, och stödja omställningen till ett hållbart resande, bör åtgärden klassas som hög prioritet.

Ansvarig tjänsteperson

Förbundsdirektör Anna Lärk Ståhlberg, tel. 0705-32 70 30, e-post:
anna.lark.stahlberg@fyrbodal.se

Infrastrukturstrateg Morgan Ahlberg, tel. 076-856 23 55, e-post: morgan.ahlberg@fyrbodal.se

Morgan Ahlberg

Infrastrukturstrateg

Fyrbodals kommunalförbund

Anna Lärk Ståhlberg

Förbundsdirektör

Fyrbodals kommunalförbund

Position Väst – Grästorp kommun utträde

Förslag till beslut

Direktionen noterar informationen och tackar Grästorp kommun för det gångna samarbetet.

Sammanfattning

Fyrbodals kommunalförbund har genom Position Väst (PV) bedrivit ett etableringsfrämjande arbete i samverkan med kommunalförbundets 14 medlemskommuner och 4 kommuner (Essunga, Grästorp, Lilla Edet och Vara). Under senare år har flera Business Regions bildats i Västra Götaland, däribland Business Region Skaraborg som erbjuder motsvarande tjänster som tidigare tillhandahållits av Position Väst.

Fyrbodals kommunalförbund står nu i begrepp att lansera sitt eget Business Region och vill i och med detta fokusera arbetet mot sina medlemskommuner.

Ärendet bedöms inte ha någon finansiell påverkan på varken Fyrbodals kommunalförbund eller dess medlemskommuner.

Bakgrund

För att hantera effekterna av nedläggningen av SAAB bildades Omställningskontoret som senare övergick till Position Väst. Fyrbodals kommunalförbund har genom Position Väst (PV) bedrivit ett etableringsfrämjande arbete i samverkan med kommunalförbundets 14 medlemskommuner och 4 kommuner (Essunga, Grästorp, Lilla Edet och Vara) som ingick i Omställningskontoret.

Under senare år har flera Business Regions bildats i Västra Götaland, däribland Business Region Skaraborg som erbjuder motsvarande tjänster som tidigare tillhandahållits av Position Väst.

Fyrbodals kommunalförbund står nu i begrepp att lansera sitt eget Business Region och vill i och med detta fokusera arbetet mot sina medlemskommuner. Sedan tidigare har Essunga, Lilla Edet och Vara kommuner meddelat att man lämnar samverkansnätverket vilket innebär att bara Grästorps kommun kvarstår som part utanför Fyrbodals.

Beskrivning av ärendet

Den 21 februari 2024 träffades företrädare för Grästorps kommun och Fyrbodals kommunalförbund. Fyrbodals kommunalförbund meddelade då att man avser att etablera ett Business Region på samma sätt som Skaraborg etablerat Business Region Skaraborg. Detta innebär att Fyrbodals kommer att fokusera sina insatser mot sina medlemskommuner men att man ser mycket positivt på ytterligare samarbeten framgent både direkt med Grästorp kommun och Skaraborgs kommunalförbund, även om Grästorp inte längre ingår i det samverkansnätverk som Position Väst utgjort.

Bedömning och synpunkter

Det finns inga formella avtal som reglerar hur man går med i eller lämnar samverkansnätverket. I samband med att Vara kommun lämnade nätverket träffades en överenskommelse med Vara kommun om att täcka de kostnader som uppstod för Position Väst till följd av beslutet (främst kostnader för att uppdatera marknadsföringsmaterial).

För tillfället pågår arbetet med att, i enlighet med beslut i Fyrbodals direktion, etablera Business Region Väst (BRV) under 2024. Position Väst kommer att ingå som en integrerad del i BRV och bedömningen görs därför att Position Väst inte behöver göra ytterligare en uppdatering av marknadsföringsmaterial. Kostnaden för att kommunalförbundet avslutat samarbetet med Grästorp bedöms därför vara försumbar.

Finansiering

Ärendet bedöms inte ha någon finansiell påverkan på varken Fyrbodals kommunalförbund eller dess medlemskommuner.

Ansvarig tjänsteperson

Michael Johansson

Chef Regional utveckling

Fyrbodals kommunalförbund

Expedieras till:

kommun@grastorp.se (ämnesfältet: "Position Väst – Grästorp kommun utträde")

Elektrifieringsresan – potentialstudie sol- och vindel Fyrbodals kommuner

Förslag till beslut

Direktionen beslutar att anteckna informationen till protokollet.

Sammanfattning

Genom projektet Elektrifieringsresan har kommuner och kommunalförbund i Västra Götaland möjlighet att via regionens upphandlade konsult Sweco genomföra en potentialstudie för ökad elproduktion genom sol- och vindkraft.

I Fyrbodals har 13 kommuner valt att delta i studien som genomförts under vintern. Sweco har använt sig av tillgängliga databaser samt information från kommunerna genom fyra workshops (Orust genomfördes digitalt) och uppföljningsmöten med representation från kommunerna.

Motsvarande studie har genomförts i Sjuhärad och i Göteborgsregionen.

Presentation av resultatet har genomförts för Nätverket för Elektrifieringsomställning och fossilfri Energiförsörjning i Fyrbodals, NEEF samt för kommundirektörsnätverket.

Bakgrund

Behovet av elenergi och effekt är snabbt stigande i Västra Götaland och avgörande för att klara den omställning inom industrin, transportsektorn och samhället i stort som nu tagit fart.

Miljö- och regionutvecklingsnämnden i Västra Götalandsregionen beslöt under 2023 (MRU 2023–00485, MRU 2023–00632) att tillföra medel till ”Kommunernas elektrifieringsresa” till de kommuner, grupper av kommuner och/eller kommunalförbund, som vill arbeta med sin elektrifieringsresa.

Erbjudandet innebar bland annat möjlighet till konsultstöd (Sweco) i framtagande av underlag i syfte att öka produktion av förnybar el (t.ex. vind, sol) och främja god elnätstribution.

Energikontor Väst som är en del av Innovatum har uppdraget att processleda Elektrifieringsresan och konsultföretaget Sweco har upphandlats som kommuner/kommunalförbund kan avropa stöd ifrån.

Förbundsdirektionen gav (2022-10-27 §117) förbundet i uppdrag att formulera en förstudie för att utreda hur förbundet kan stötta kommunerna inom arbetet med energiförsörjning och elektrifiering.

Förstudien resulterade i ett uppdrag till konsulten Sweco att genomföra en screening av Fyrbodals territorium, en potentialstudie över möjlig ny sol- och/eller vindelsproduktion på land och i vatten. Sweco gavs även i uppdrag att göra en översyn av kapacitet i elnätet på region-, och lokalnätstnivå.

Beskrivning av ärendet

Produktionen av fossilfri elenergi och en förstärkning av elnäten är nödvändig för att Fyrbodals och Västra Götaland ska klara den omställning som krävs av samhället, industrin och transportsektorn.

Behovet måste ses i perspektiven kort-, medellång och lång sikt. På kort sikt är energieffektivisering det snabbaste sättet att klara den effektbrist som redan leder till att arbetstillfällena går kommunerna i Fyrbodals förbi.

Ett bättre utnyttjande av den kapacitet som redan finns i elnäten och med olika metoder öka flexibiliteten är ytterligare ett sätt att i ett kortare perspektiv skapa utrymme för befintliga företags omställning och expansion samt nyetableringar.

På lite längre sikt behövs dock både en utbyggnad av elnätsinfrastrukturen och mer energiproduktion för att Sverige, Västra Götaland och Fyrbodals kommuner fortsatt ska vara attraktivt och konkurrenskraftigt.

Process

Genom projektet Elektrifieringsresan har Sweco screenat 13 av 14 kommuner i Fyrbodals. Screeningen har genomförts genom att granska tillgängliga data och genom workshops (Trollhättan 2023-211-28, Lysekil 2023-11-29, Mellerud 2023-12-11 samt digitalt med Orust kommun 2024-01-26) och intervjuer med kommunerna tjänstepersoner samt energibolagen. Insamlingsarbetet har skett under vintern och kommunerna har beretts tillfälle att komma med inspel och synpunkter. Det har resulterat i att några områden lyfts bort och att andra tillkommit.

Bedömning och synpunkter

Intresset för att bygga sol- och vindkraftparker har ökat markant i Fyrbodals. Potentialstudien som nu färdigställts av konsulten Sweco visar att det finns en stor potential i territoriet. Studiens syfte är att ge ett underlag som visar på potentialen. Det är upp till varje kommun att besluta hur man vill använda studien.

Finansiering

Projektet har finansierats till 50 procent från Västra Götalandsregionen och resterande 50 procent från kommunala medfinansieringsmedel ur ”potten”.

Koppling till mål

Projektet kopplar till Verksamhetsplan 2024–2026, insatsområde Regional utveckling samtliga tre delmål. RUS2030, Kraftsamling elektrifiering samt Klimat2030.

Ansvarig tjänsteperson

Christel Thuresson

Strateg Energi & Näringsliv

Fyrbodals kommunalförbund